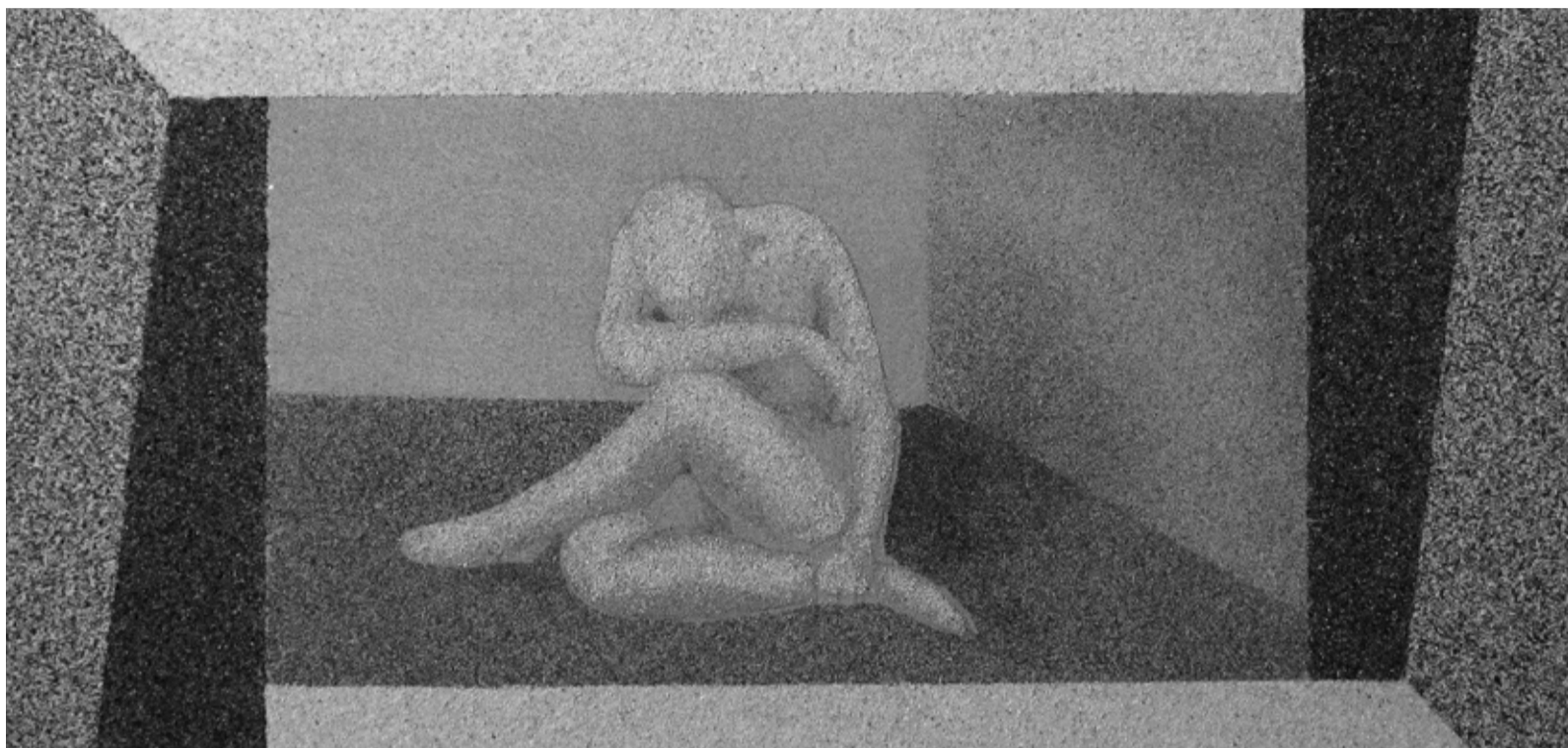

KANAL
OB SOČI

Stanka Golob: Dinamika eksistence IX (izrez), 2013, slovenski pesek na aluminij, 48 cm × 66 cm (avtorica fotografije Stanka Golob)

Stanka Golob

Slike iz peska - 20 let

Vljudno vas vabimo na odprtje pregledne razstave, ki bo v petek, 7. februarja 2014, ob 18.30
v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu ob Soči.

Avtorico in njena dela bo predstavila likovna kritičarka Monika Ivančič Fajfar.
Večer bo s pesmijo obogatila pevska skupina Kresn.
Razstava bo na ogled do 4. marca 2014.

Urniki galerije: torek 10.00-12.00 in petek 17.00-19.00.
Zunaj urnika po predhodnem dogovoru na 051 636 930.

Zrno na zrno – slika

Peščene slike Stanke Golob v letošnjem letu praznujejo dvajseti jubilej. Od leta 1994, ko so iz slovenskih peskov različnih debelin začele nastajati prve slike, je Stanka Golob svojo slikarsko pot trdno tlakovala z neštetiimi zrni – zrni dela, iskanja, opazovanja,

preizkušanja in učenja. Predlani je svoja prizadevanja tudi akademsko okronala s slikarsko diplomom. Pregledna razstava v Galeriji Rika Debenjaka je predstavitev njenega dvajsetletnega slikarskega razvoja, pa tudi dokaz iskrene vedoželjnosti, neomajnega poguma in trdožive vztrajnosti.

Zakaj je slikarstvo Stanke Golob tako posebno? Že na prvi pogled zaradi neobičajne in izvirne slikarske tehnologije. Za slikanje uporablja pesek, ki je med najbolj prvobitnimi naravnimi pigmenti. Široko paletu različnih barvnih odtenkov avtorica najde v rekah, meliščih in kamnolomih po celi Sloveniji, od Soške doline do štajerskega Pohorja. Priprava slikarskega materiala zahteva mnogo potrpežljivosti, doslednosti in fizičnega truda; opazovanje na terenu in iskanje geoloških raznolikosti, ki določajo posebne barve peska, nabiranje in prenos do doma, večkratno izpiranje prahu in ostankov zemlje, sejanje s siti na šest do devet različnih debelin ter sušenje in razporejanje vzorcev po odtenkih in debelinah v posebne regale. Z enako skrbnostjo in potrpežljivostjo se Stanka Golob loti tudi idejne zasnove slik; izbere motiv, razdela vsebinski koncept, pripravi natančne skice ter izbere ustrezno podlago – kovino, platno, les, karton ali steklo. Tehnika slikanja s peskom je morda videti preprosta, a v resnici zahteva veliko natančnosti in doslednosti. Kasnejši popravki namreč niso mogoči.

Izbrana slikarska tehnika v veliki meri določa likovni izraz. Pesek različnih debelin dvodimenzionalni slikovni površini doda prostorsko oprijemljivost. Najbolj drobceno zrno peska ima namreč svoj volumen in najmanjši kamenček meče senco. S kombinacijo različnih granulacij, barvnih odtenkov in tonaliteta avtorica doseže živ, migetav vtis, ki je po svojih optičnih učinkih blizu impresionizmu in divizionizmu. Sugestivno moč barvnega peska zna Stanka Golob izrabiti za motivno raznolike upodobitve, kot so krajine, geometrijska abstrakcija in figuralika, njene peščene iluzije pa dopolnjujejo še eksperimenti s svetlobnimi objekti.

Zaradi naravnih barv in reliefne teksture so upodobljene krajine izjemno prepričljive, saj imajo globino in mehko. Z različnimi vrstami peska avtorica mojstrsko pričara perspektivo; občutek globine poveča tako, da v ospredje postavi debelejša zrna peska, z najfinejšim peskom pa – po načelih zračne perspektive – zmehča oblike v daljavi. Upodabljanje pokrajin lahko razumemo tudi kot simbolno gesto, s katero avtorica vrača materialne gradnike svojih slik v izvirno okolje.

Sočasno z organskimi oblikami pokrajin pod rokami Stanke Golob nastajajo tridimenzionalne geometrijske strukture, ki ne skrivajo zgedovanja pri velikem slikarju optičnih iluzij M. C. Escherju (1889–1972), a jih avtorica na izviren način spaja s krajinskimi motivi. Pravilni geometrijski obrisi so razumska protiutež pokrajinskim impresijam. Človek ne more nikoli popolnoma doumeti neskončne veličine narave – zato avtorica izbira geometrijska telesa, ki se igrajo s človekovo zaznavo. Upodobljene optične iluzije prikazujejo nemogoče, paradoksalne objekte, ki se posmehujejo človekovemu dojemanju, se rogajo njegovim možganom ter v gledalcu vzbujajo čudenje.

Kadar se geometrijski liki združijo z abstrahiranim razpoloženskim ozadjem, dobimo eterične, magične, poduhovljene upodobitve. Lebdeče forme nad izpraznjeno neskončno pokrajino lahko interpretiramo kot upodobljena sozvočja narave, človeškega razuma in duše.

Razpoložensko delujejo tudi svetlobni objekti – laterne magike –, v katere so ujete peščene podobe. Le-te z uporabo ogledal, luči in odsevov zaživijo tudi zunaj svojih okvirov. Ples senc na stenah pričara vizijo vil, sojenic in rojenic, ki bdijo nad vodami in gozdovi in s svojimi mogočnimi silami nevidno usmerjajo usode duš.

Zdi se, da prav raziskovanje razmerij med tridimenzionalnim objektom in njegovim dvodimenzionalnim odsevom avtorico pripelje do motiva silhuete oz. sence človeške figure. Upodobitve ljudi se sicer v avtoričinem opusu pojavljajo že prej, denimo kot portretni pokloni podeželskemu delavcu ali pa kot že omenjene posebitve naravnih sil. Na najnovjših delih se figuralni motivi združijo z geometrijskimi strukturami. Silhuete (odsevi človeških duš) so zaprte v geometrijske okvire. Telesna govorica figur izraža globoke čustvene in eksistencialne stiske. S ciklusom zadnjih slik Stanka Golob razkriva občutljivo razumevanje duha časa ter svoje videnje osamljenosti in nemoči posameznika v družbenem okviru.

Slikarkina naklonjenost do geometrijskih oblik se kaže tudi v upodobitvah arhitekturnih motivov; hrapava peščena tekstura izvrstno poudari snovnost stavb, vedut, obzidij, mostov in stopnišč. Včasih avtorica v kamnite niše umesti reliefne figure, ki zaradi peščene površine delujejo prepričljivo kiparsko. Vztrajno stremljenje k dovršeni perspektivni risbi prostorske iluzije odločilno dopolni.

Sosledje razstavljenih del lepo pokaže, kako se v opusu Stanke Golob izoblikujejo izvirne likovne rešitve, kako se raznoliki motivi razvijajo, se medsebojno izmenjujejo, združujejo, prepletajo in bogatijo. Realistične pokrajine, geometrijsko abstrakcijo in figuraliko zaznamujeta posebna slikarska tehnika in prepoznaven avtorski slog. Hkrati avtorica v svoja dela vnaša tudi veliko osebne izpovednosti in vsebinske pomenljivosti. Njeno slikarstvo je premišljen odziv na krajino, na okolje, na osebne izzive in na aktualne družbene dogodke. Zato ga lahko vselej razumemo tudi kot odsev njenega življenja in osebni izraz odnosa do sveta.

Monika Ivančič Fajfar

O avtorici

Diplomirana slikarka Stanka Golob je bila rojena leta 1952. Slika od leta 1981. Redno se je izobraževala v okviru Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, DSA Tolmin, DOLIK Jesenice in KUD KC Ljubljana – likovna sekcija pri mentorjih: akad. slikarjih Tonetu Račkiju in Dušanu Fišerju, akad. kiparki Dragici Čadež Lapajne, predavateljki, slikarju in filozofu dr. Jožefu Muhoviču, akad. slikarki Jani Dolenc, akad. slikarju Borisu Y. Božiču, lik. pedagogih Lucjanu Lavrenčiču in Jožetu Dakskoflerju in drugih.

Leta 1994 se je odločila, da bo njeno slikarsko sredstvo pesek naravnih barv in različnih debelin. Pesek nabira po slovenskih vodotokih, gorah in kamnolomih. To tehniko vztrajno raziskuje in nadgrajuje. Motivika je raznolika, prav tako uporablja različne slikarske podlage – platno, les, steklo in kovino.

Leta 2012 je na šoli za risanje in slikanje (Arthouse – College of Visual Arts) v Ljubljani pri doc. Mladenu Jernejcu uspešno zagovarjala diplomsko delo z naslovom Peščene iluzije – vpliv različnih debelin in naravnih barv peska na iluzijo prostora na dvodimenzionalni slikarski površini.

Imela je več kot 60 samostojnih in 150 skupinskih razstav v Sloveniji, Italiji in Avstriji.

Sodelovala je na šestih mednarodnih slikarskih kolonijah. Prejela je že več nagrad in priznanj.

O njenem delu so pisali: dr. Cene Avguštin, dr. Mirko Juteršek, dr. Damir Globočnik, Joško Vetrlih, Janez Kavčič, Tone Rački, prof. Janez Šter, Monika Ivančič Fajfar, Anamarija Stibilj Šajn, Nataša Kovšca, Tanja Cigoj, Jana Dolenc, Maja Jerman Bratec, Gregor Maver, Mateja Kobal in drugi.

Od leta 1997 kot prostovoljka vodi delavnice slikanja s peskom za otroke in dijake v šolah ter za osebe s posebnimi potrebami v različnih krajih v Sloveniji in v zamejstvu.

Živi in dela na Grahovem ob Bači.

Kontakt: Stanka Golob, Grahovo ob Bači 65a, 5242 Grahovo ob Bači, GSM 041 425 577, <http://www.slikeizpeska.si/>